

Szegedi cég kapta a Magyar Innovációs Nagydíjat

Solvo-termékek, egyedül a világpiacon

Mindössze hat esztendeje alakult szegedi biotechnológiai vállalkozás, a Solvo Rt. kapta az idén a Magyar Innovációs Nagydíjat. Világviszonylatban egyedülálló termékcsaládja lerövidíti a gyógyszerkutatások időtartamát és csökkenti a költségeket.

Mádl Ferenc köztársasági elnök adta át tegnap a parlamenti kongresszusi teremben a Magyar Innovációs Nagydíjat – dr. Duda Ernőnek, a szegedi Solvo Biotechnológiai Rt. vezérigazgatójának. A díjat 1991-ben alapította a Magyar Innovációs Szövetség, először 1993-ban ítélték oda. Évente, pályázat alapján választják ki a díjra érdemes intézményt, illetve vállalkozást: a nagydíjjal az előző évben megvalósított, legnagyobb jelentőségű és nagy hasznot hozó innovációt ismerik el.

A biotechnológiai vállalkozást hat évvel ezelőtt harmadmagával alapította meg Szegeden dr. Duda Ernő. Az amolyan „garázscégként” indult Solvo a kutató-fejlesztő tevékenységét elsősorban a helyi kutatási háttérre alapozta, a kezdeti időszakban sok segítséget kapott az Akadémia szegedi molekuláris biológiai kutatóközpontjától, az SZBK-tól. A vállalkozást már 2003-ban a negyedik helyre tette az erős nemzetközi mezőnyben a Deloitte és Touche – a leggyorsabban fejlődő kelet-európai technológiai cégek listáján. Ugyanebben az esztendőben a Solvo lett „Az év vállalata” a Magyar Kockázati és Magántőke Egyesület megítélése szerint, amely a gazdaság mozgató rugóját jelentő vállalkozó szellemet, az újítás és fejlesztés példaadó cégeit díjazza.

A Magyar Innovációs Nagydíjat egy világviszonylatban egyedülálló termékcsalád, az ABC transzporter-fehérjékkel kapcsolatos tesztrendszer kifejlesztéséért és sikeres értékesítéséért kapta a Solvo. A fejlesztésnek az a jelentősége, hogy lehetővé teszi a gyógyszerjelölt molekulák viselkedésének tanulmányozását – állatkísérletek nélkül, az ABC transzporter-fehérjék széles skáláján. (Ezek a fehérjék juttatják a gyógyszert a hatás szempontjából a legmegfelelőbb helyre a szervezetben.) Ez nemcsak azt jelenti, hogy lerövidül a gyógyszerkísérletek időtartama, de a szerek előállításának költségei is csökkennek. A Solvo a világ tíz legnagyobb gyógyszergyártójával áll üzleti kapcsolatban, a termékcsaládjával vezető pozíciót szerzett a világpiacon. Az elmúlt évben megnégyszereztek előző esztendei árbevételüket.

S. E.

Már több mint négyszázan igényelték a belépőt

Ifjúsági kártya

Számtalan kedvezményt vehetnek igénybe a szegedi ifjúsági kártya a tulajdonosai. Eddig több mint négyszázan – főként szegediek – igényelték a sorszámozott, névre szóló kártyát, amely felmutatásával olcsóbban lehet belépőt vásárolni például a szegedi fürdőbe, a Pick Szeged kézilabdacsapat egyes mérkőzéseire, a Belvárosi Miniplex moziba.

MUNKATÁRSUNKTÓL

A szegedi önkormányzat az idei esztendőt a fiatalok évének nyilvánította. Ehhez kapcsolódóan ifjúsági kártyát válthat ki minden 14–35 év közötti fiatal. A tulajdonosok kulturális rendezvényekre, sportprogramokra, szórakozóhelyekre válthatnak olcsóbban belépőt, kedvezményt kaphatnak éttermekben, edzőtermekben. Az idei Szegedi Ifjúsági Napokra például 15 százalékos kedvezmény-nyel válthatnak belépőt a kártya-

tulajdonosok. Boros Gyula, a Szegedi Ifjúsági Ház Kulturális, Fejlesztő és Médiaközpont Kht. ügyvezetője elmondta, negyedévente kiadnak egy információs füzetet is, amely tartalmazza a folyamatosan bővülő elfogadott helyek, valamint a kedvezményesen igénybe vehető programok listáját. Az első kiadvány április végén, május elején lát napvilágot.

Az egy évre szóló kártyát 950 forintért, egy – a www.ih.szeged-varos.hu honlapról is letölthető – regisztrációs lap kitöltésével lehet kiváltani a szegedi ifjúsági házban. A tervek szerint a regisztrációs díjat áprilistól már mobiltelefonon is be lehet fizetni. Az ifjúsági kártyát bármely Magyarországon állandó lakcímmel rendelkező fiatal igényelheti. A kht. tervezi, hogy a kártyát kiterjesztik régióra és így a határon túlra is, így az ott élő magyar fiatalok is csatlakozhatnak a kártyatulajdonosok köréhez.

Jövőre indul a többlépcsős egyetemi képzés

Beolvad a főiskolai kar?

A bolognai folyamatról eddig csak a szó folyt, ám most elérkezett az első konkrét lépések ideje: április közepéig az egyetemeknek be kell nyújtaniuk a megfelelő dokumentumokat a többlépcsős képzés megkezdéséhez. Mit jelent ez az egyetemi hétköznapiakban és mit a majdani egyetemi polgárok számára?

A képzési rendszer átalakul: a mostani, általában ötéves egyetemi, valamint a szokásosan négyéves főiskolai képzés helyett a legtöbb területen hároméves alap-, illetve kétéves mesterfokú képzés lesz. Ez alól kivétel, vagyis nem változik az orvosok, a gyógyszerészek, a jogászok képzése.

Az alapképzésben új szakok indulnak. Mindez többféle változást jelent a mostani és a leendő egyetemi polgárok, az oktatók és majdani hallgatók szempontjából egyaránt. Csak egy példa: nem lehet ezentúl – mondjuk – biológiatanár szakra jelentkezni, mert nem lesz ilyen. Biológia alapszakra lehet jelentkezni, s a hároméves alapképzés után, a négyesemeszteres mesterfokon ágazik majd el a képzés, s lesznek választhatók a tanári diplomához szükséges tanulmányok.

Ugyanebből a példából könnyen következtethetünk, hogyan változik meg az integrált egyetemen belül az eddigi főiskolai és egyetemi karok funkciója. A tanárképző főiskolai karon működő biológiai tanszéknek és az egyetemi biológiai tanszéknek a legszorosabb együttműködésben kell dolgozniuk – egyelőre az egységes alapképzésben, a 2008–2009-es tanévtől pedig a mesterfokon is.

– A Szegedi Tudományegyetem (SZTE) vezető testülete a napokban hozott döntést a szakindítási kérelmekről – tájékoztat a Bölcsészettudományi Kar dékánja, dr. Berta Árpád. – Ez azt jelenti, hogy eldőlt, milyen képzési területen és képzési ágba, milyen alapszakok indulnak, és melyik egyetemi részleg szakmai irányításával. A döntést hosszas és körültekintő előkészítő munka, szakmai egyeztetés előzte meg: a főiskolai kar és az egyetemi karok párhuzamos tanszékeinek oktatói közösen dolgozták ki az új szakok programját és közösen indítják ezeket. Az úgynevezett szak-gazdai feladatokról, vagyis a szakmai irányítást az eddig párhuzamosan létezett szakok esetében az egyetemi részlegek látják el.

– Szervezeti szempontból nem lesz semmilyen változás – mondta dr. Galambos Gábor főigazgató. – A Juhász Gyula Tanárképző Főiskolai Kar oktatói részt vesznek az alapképzésben egyetemi kollégáikkal együtt, nyilvánvalóan az eddigénél jóval szorosabb együttműködésben. Olyan szakok esetében, amelyek eddig is csak a főiskolai karon léteztek – ez nem kevés, összesen 13 – természetesen a JGYTFK a szak-gazda. Ilyenek – egyebek mellett – a tanító, a gyógypedagógus, a testnevelő-sportmenedzser, a rekreáció-, életmód- és egészségfejlesztés, az ének-zene, a vizuális kultúra, az



A tanárképző főiskola a speciális szakokon marad „szak-gazda”

Fotó: Miskolczi Róbert

idegen nyelvi képzések nemzetiségi szakirányai. A pedagógusképzésben pedig hosszú távon is kitüntetett helyzetünk lesz.

– Minden képzési ágba vannak úgynevezett főtárgyak – magyarázza dr. Klukovits Lajos, az SZTE Természettudományi Kar dékánhelyettese. – A matematikai alapképzésben például két ilyen főtárgy oktatásának szakmai vezetője is a főiskolai tanszékről lesz. Ezt csak azért említem, hogy alátámasszam: szakmai szempontok alapján döltek el szakmai és adminisztratív irányítási kérdések. Azt is fontosnak tartom elmondani, hogy a közeljövő változásai szervezeti változásokat nem jelentenek és semmiféle egzisztenciális problémát nem okoznak az oktatók körében.

SULYOK ERZSÉBET

JÖVŐKÉP

A világért sem mondaná ki egyetlen egyetemi-főiskolai vezető sem, pedig logikusan következik a változásokból: a bölcsészkar és a természettudományi kar, valamint a főiskolai kar párhuzamos tanszékei néhány év múlva alighanem megszűnnek párhuzamos tanszékekként funkcionálni. Egyelőre megmarad ugyan a szervezeti különállás, ám az új szisztéma olyan fokú együttműködést követel az oktatóktól – mintha ugyanazon tanszéken dolgoznának. A jelenlegi főiskolai oktatók egy része idővel nyilvánvalóan az egyetemi tanszékekre kerül, de az is elképzelhető, hogy új egységként kapcsolódnak az egyetemi tanszékek közé. Mindenesetre az eddig párhuzamos szakokon 2006-tól az egyetemi karoké lesz a szakmai-adminisztratív irányítás, a beiratkozók pedig az egyetemi karok – és nem a főiskolai kar – hallgatói lesznek.

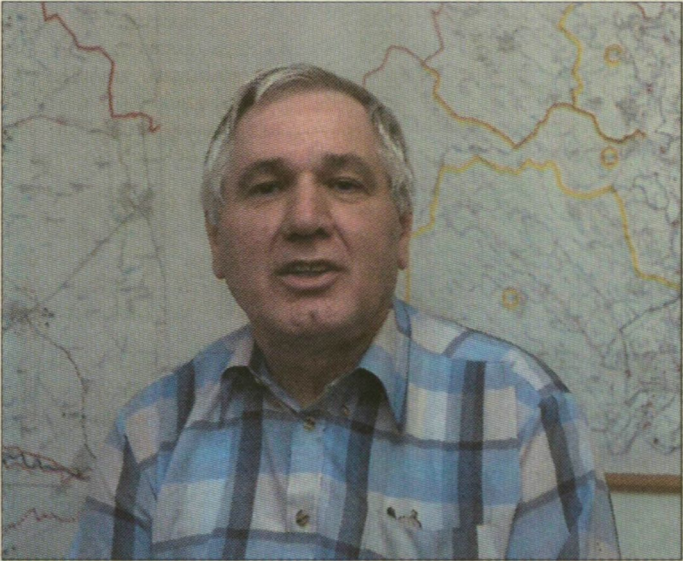
A belvíz hasznos is lehet – mondja a szakember

Szunyog Zoltán négy évtizede dolgozik a vízügyben

A belvíz nemcsak akkor okoz gondot, ha túl sok van belőle, de akkor is, ha nincs. Hiszen tározva öntözési lehetőséget biztosít aszálykor, halgazdasági jelentősége is van, s vizes élőhelyeket teremt a veszélyeztetett élővilágnak – hívja föl a figyelmet Szunyog Zoltán vízépítő mérnök, az Atikövizig ügyeletvezető-helyettese, aki négy évtizedes munkája elismeréseként rangos szakmai díjat vehetett át a környezetvédelmi és vízügyi minisztertől a víz világnapja kapcsán.

Jó negyven éve dolgozik a vízügyben Szunyog Zoltán vízépítő mérnök, az Alsó-Tisza Vidéki Környezetvédelmi és Vízügyi Igazgatóság munkatársa. A Sajtó Elemér-díjat Budapesten, a Természettudományi Múzeumban vette át Persányi Miklós környezetvédelmi és vízügyi minisztertől. A legtöbb időt a vízrendezés területén töltötte a szakmában, így az egyébként is időszzerű bel-

vízhelyzetről, s az ezzel kapcsolatos szemléletváltásról kérdezzük. Azt mondja, az éghajlatváltozás, az aszályos nyarak gyakoriságának fokozódása a belvízzel kapcsolatos közgondolkodás átalakításának szükségességével jár. A belvízmentesítés – az idei tavasz is mutatja – továbbra is nagyon fontos feladat, ám nagy szükség lenne az ilyenkor fölhalmozódó, a folyókba továbbított belvízmennyiség tározására is. Az Atikövizig területén összesen mintegy 32 millió köbméternyi belvíz tározására nyílik lehetőség, és 18 millió köbmétert lehet ideiglenesen elhelyezni. A tározott víz nemcsak öntözésre használható – ha egyébként minősége erre megfelel –, hanem jelentős területek mikroklímáját is kedvezően befolyásolja. De ha a talajvízszint visszahúzódtával jórészt ki is szárad nyáron a tározó, azért tucso-gók visszamaradnak, s mindez biztosítja számtalan állat- és növényfaj számára a szükséges, ideiglenes vizes élőhelyet.



Szunyog Zoltán vízépítő mérnök a környezetvédelmi és vízügyi minisztertől vette át a szakmai díjat a víz világnapja kapcsán Fotó: Miskolczi Róbert

Miért hálad vontatottan az új belvizes tározók kialakításának ügye? Sík vidéken viszonylag sekély tározókat lehet létrehozni,

kellő mennyiségű víz tartálékolásához nagy terület kell, és ez olykor érdekütközésekkel jár. Hiszen, ha valakinek van, mond-

juk, egy háromholdas kaszálója, ahonnan az állatállományának

NAGY VIZEKKEL KÜZDÖTT

– Már gyerekkoromban nagy hatást tett rám a vizes munka, akkoriban mérték az algófi főcsatornát – mondja a kiskundorozsmai születésű szakember. Az 1964-es, s a hetvenes árvízvédekezésben a Közép-Tisza vidékén vett részt, 1980-ban került vissza Szegedre. – 1999–2000-ben, amikor novembertől májusig folyamatos volt a belvízkészültség, szinte csak köszönni látott otthon a család – mondja. Akkor minden rekordot megdöntött a belvízmennyiség – több mint százezer hektár került belvíz alá az Atikövizig területén. És hátravolt még a cianidmérgezés és az áradás.

szükséges egész évi szénát beszerzi, nem örül, amennyiben a területet még május végén is víz borítja. Megoldást jelent, ha a kérdéses területeket az állam megveszi – s a nemzeti parkok egyre több pénzügyi lehetőséget kapnak a tározásra alkalmas helyszínek megvásárlására. Az Atikövizig területén Pálmonostora térségében, Bács-Kiskun és Csongrád megye határán már létrejött az első belvízi tározó, s újabbakat terveznek a Csongrád alatti, sóstói területeken.

A szegedi Fehér-tavon kimonodottan belvízzel számoló, és azt mindig igénybe vevő halgazdálkodást folytat a Szegedfish Kft. Az őszi lehalászáskor évről évre leeresztett tavakat tavasszal – ha van természetes vízelvezés a környékről – belvízzel töltik föl az algófi főcsatornán keresztül. Ez is mutatja: a belvíz hasznót jelenthet – ha elvezetik onnan, ahol nincs szükség rá, oda, ahová kell.

E. CS.